

MAGYAR NÖVÉNYVÉDŐ MÉRNÖKI ÉS NÖVÉNYORVOSI KAMARA Hajdú-Bihar Megyei Területi Szervezet

Hajdú-Bihar Megye növényvédelmi időszakos helyzetképe

Hajdú-Bihar megye növény-egészségügyi helyzetének alakulásáról 2021.04.20.-04.27. közötti időszakra vonatkozóan az alábbiakról tájékoztatjuk:

Az elmúlt hét időjárása:

Az elmúlt héten is folytatódott a hűvös, változékony időjárás. Hétfőn délután szinte mindenütt hullott némi eső, jellemzően a helyileg kialakuló futó záporokból. Kedden és szerdán főként a délutáni órákban szintén több helyen kialakultak futó záporok, de ezekből jelentősebb csapadékmennyiség sehol sem hullott. Csütörtökön egy hidegfront hatására kialakuló zivatarlánc vonult át felettünk a délutáni órákba, melyből a megye északi-északkeleti részén már jelentős csapadék mennyiség hullott. A hidegfront mögött néhány fokkal lehűlt a levegő és hétfő hajnalban a szélcsendes, fagyos helyeken talajmenti fagy is volt. A napi maximum hőmérséklet is visszaesett 3-4 °C-al. Szombaton jellemzően napos, enyhe idő volt és ismét melegedni kezdett az idő. Vasárnap délután ismételtén egy átvonuló hidegfront hatására főként a megye északi részén záporok zivatarok alakultak ki. A hét végén a talajhőmérséklet 5 cm-en 9-11 °C között alakult. A talaj felső rétegének nedvesség tartalma 50-60% körül alakult.

Fenológiaiák: (április 20-27)

Őszi búza: szárbaindulás, a második-harmadik nódusz megjelenése (BBCH 32-33)

Őszi árpa. három (négy) nóduszos (BBCH 33-34)

Őszi káposztarepce: sárgabimbós állapot-10% virágzás a fővirágzaton (BBCH 51-61)

Napraforgó. az első vetések kelése-sziklelevelis állapot (BBCH 09-10)

Kukorica: vetés

Polifág károsítók:

A lucerna és őszi kalászos a területek jelentős részén a mezei pocok (*Microtus arvalis*) fertőzöttsége gyenge. A megye középső részén szórványosan a mezei pocok foltszerű erős kártétele is megfigyelhető.

A hörcsög (*Cricetus cricetus*) szórványos megjelenése tapasztalható, a megye középső és északi területein helyenként a lakott járatok száma meghaladta a védekezési küszöbértéket.

A hörcsög 2008 évtől védettnek minősül, ezért a gyérítése a 13/2001(V.9) KöM rendelet 4/A §. (7) bekezdésben foglaltak szerint csak március 1 és május 31 között végezhető amennyiben a lakott járatok száma meghaladja ha-ként a 2 db-ot.

Szántóföldi növények:

A gabona lisztharmat (*Blumeria graminis*) mind az őszi árpában mind a búzában megtalálható, az árpák fertőzöttsége erősebb, de egyelőre nem éri el a védekezési küszöbértéket. A fertőzött leveleken egyre nagyobb mértékben jelennek meg a fiatal, sporuláló telepek.

A vörösszrozsda (*Puccinia triticina*) fertőzöttsége továbbra is alacsony, a fertőzés mértéke gyorsul egyelőre csak néhány fogékonyabb fajtában erősebb, de még ott sem éri el a védekezési szintet.

A sárgarozsda (*Puccinia striiformis*) szintén csak alsó leveleken fordul elő és ott is csak észlelési szinten.

A szeptóriás levélfoltosság (*Septoria tritici*) az őszi búzában az alsó leveleken mindenütt megtalálható, helyenként már a fertőzés a fiatalabb leveleken is megjelent, a kedvező időjárás miatt felgyorsult a terjedés üteme. Egyes táblarészekben, foltokban már meghaladja a fertőzés mértéke a védekezési küszöbértéket.

Az őszi árpákban a barna levélfoltosság (*Bipolaris sorokiniana*) minden állományban megtalálható, a tünetek a fiatal leveleken is megjelentek, a terjedése a kedvező időjárás miatt felgyorsult és a fogékonyabb fajtákban elérte a védekezési küszöbértéket.

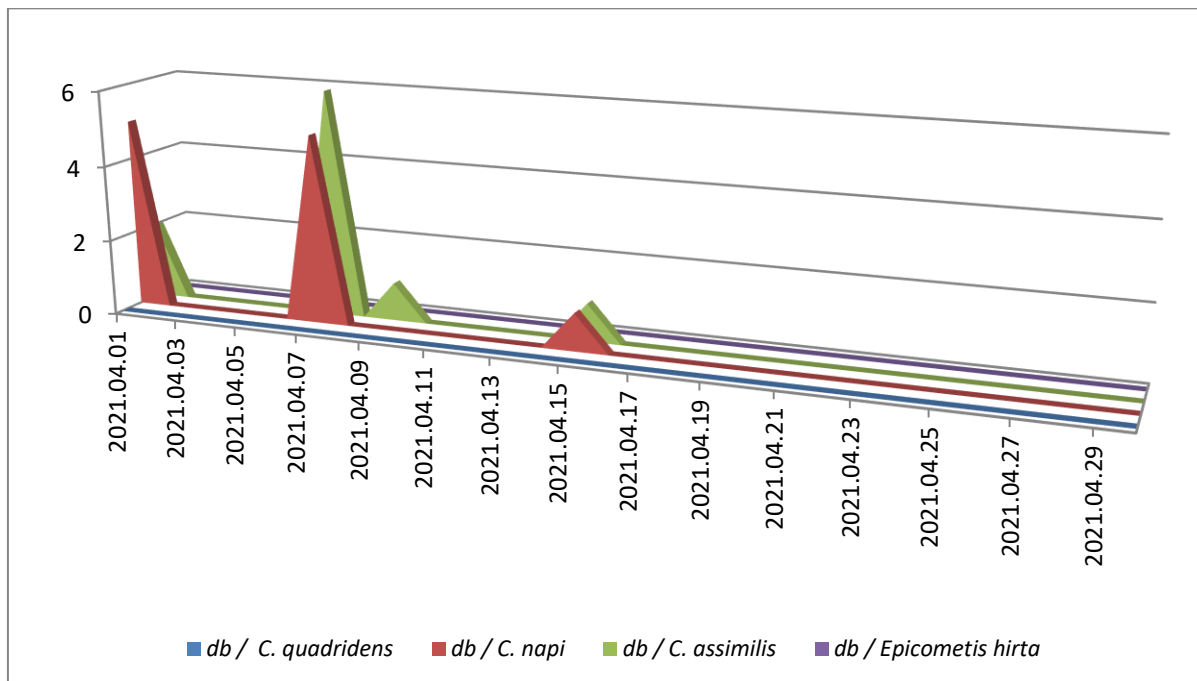
A gabonafutrinka (*Zabrus tenebrioides*) kártételét évek óta nem tapasztaltuk, mivel támogatások szigorúan előírták a vetésforgó betartását, ami a felszaporodásának nem kedvez.

A vörösnyakú árpabogár (*Lema melanopa*) imágóinak folyamatos tojásrakása tapasztalható.

A levéltetvek szárnyas alakjai mellett szórványosan már megjelentek a kisebb kolóniák, de egyelőre nem éri el a fertőzés mértéke a védekezési küszöbértéket.

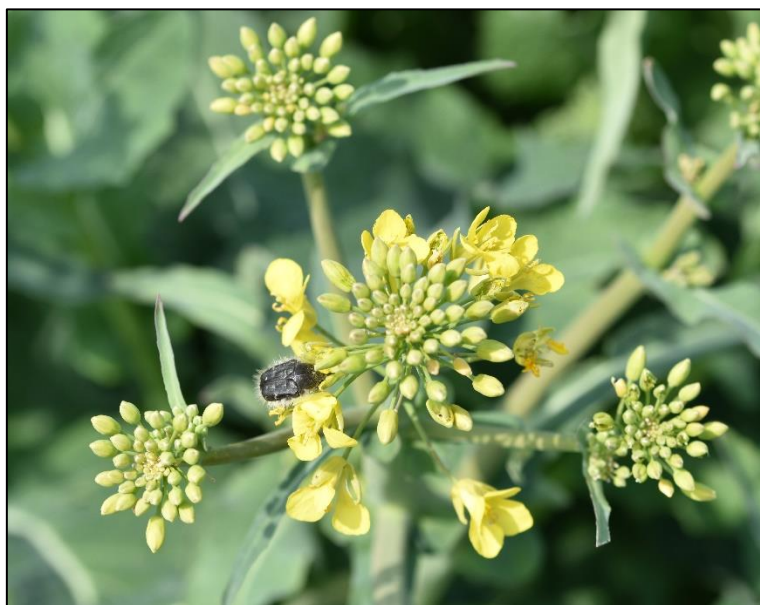
Őszi káposztarepce:

A repcebecő-ormányos (*Ceutorhynchus assimilis*) is megjelent a táblákon és a virágzaton, néhány táblán az egyedszáma elérte a védekezési küszöböt (1 db imágó/ 2fővirágzat).

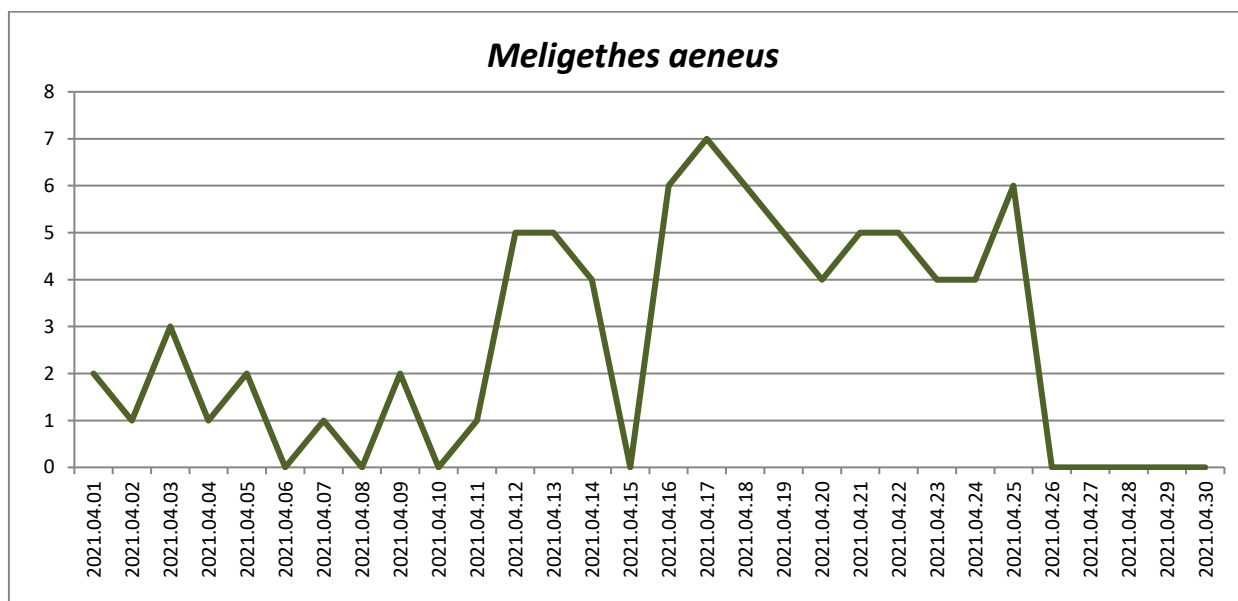
Ormányosbogár fogások, Debrecen

A bundásbogár (*Epicometis hirta*) is megjelent a repce virágzatán, egyelőre csak szórványosan és alacsony egyedszámban.

Bundásbogár repcén   fotó: Nagy László

A repcefénybogár (*Meligethes aeneus*) már minden állományban megtalálható, a fertőzöttség mértéke jellemzően 1-3-5 bogár / fővirágzat, a védekezési küszöb körül alakul (védekezési küszöb:3-5-db fénybogár /virágzat). A kártétel mértéke a virágzás beindulásával csökken.

Repcefénybogár fogások, Debrecen

A repcében gombabetegségek közül a fóma (*Phoma lingam*) telepei az alsó leveleken észleltük.

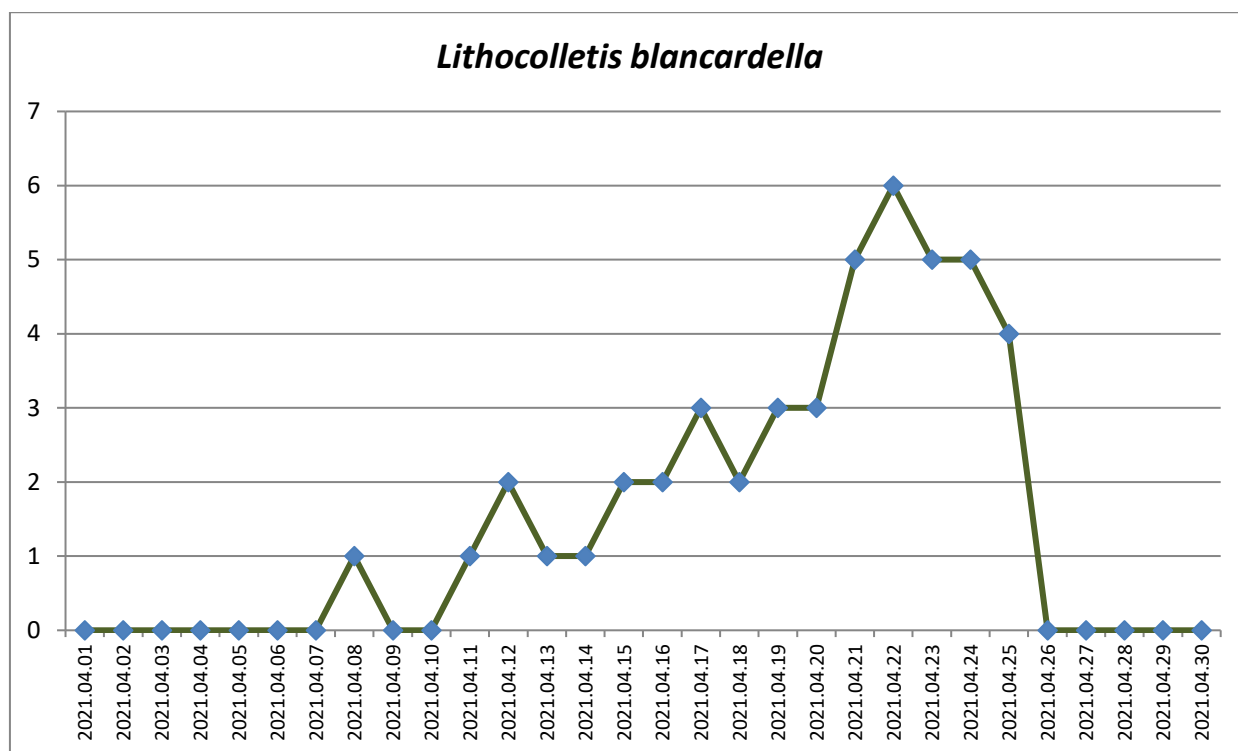
Kertészeti növények:

Alma

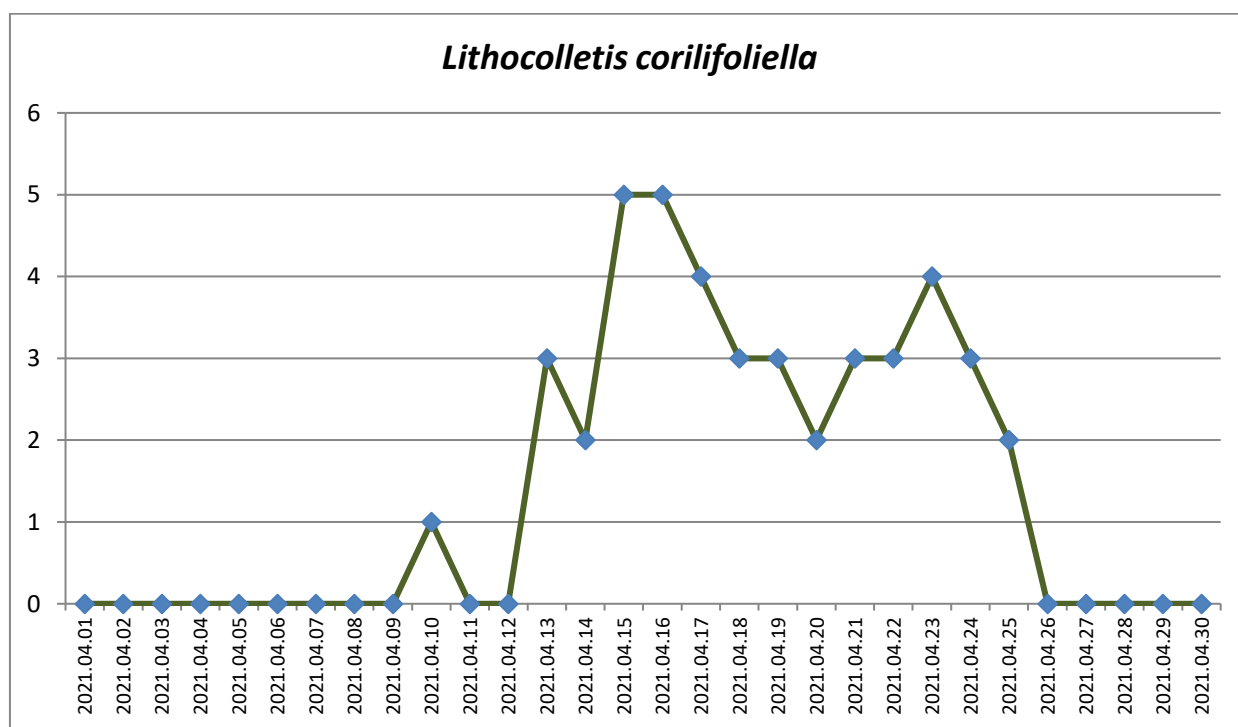
Fenológia: 10 % virágzás-teljes virágzás (BBCH 61-65)

A hűvös időjárás miatt vontatott az alma virágzása, több helyen enyhe fagykár tapasztalható. A lisztharmat (*Podosphaera leucotricha*) primer fertőzés tünetei figyelhetők meg a fejlődő leveleken, ennek a mértéke gyenge-közepes. A varasodás (*Venturia inaequalis*) aszkospóra fertőzéséhez kedvezőek a feltételek, ezért a védekezések már indokoltá váltak. Az almalevél aknázómoly (*Lithocolletis blancardella*) és sátorosmoly (*Lithocolletis corilifoliella*) első nemzedéke rajzik.

Almamolyt (*Cydia pomonella*) még nem fogott a csapda.

Almalevél aknázómoly, Debrecen

Almalevél sátorosmoly, Debrecen

Debrecen, 2020. április 27